

18.8.2022

ИЗВЕШТАЈ О НАУЧНОЈ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног Стефан (Јовица) Здравковић
 родитеља и име
 Датум и место рођења 3. 11. 1993. у Нишу

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Француски језик и књижевност
 Звање Дипломирани филолог
 Година уписа 2012.
 Година завршетка 2016.
 Просечна оцена 9,73

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Француски језик и књижевност
 Звање Мастер филолог
 Година уписа 2016.
 Година завршетка 2019.
 Просечна оцена 9,13
 Научна област Филолошке науке, Француски језик
 Наслов завршног рада Називи птица у француској и српској фразеологији

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Филологија
 Година уписа 2019.
 Остварен број ЕСПБ бодова 112
 Просечна оцена 10,00

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	Stefan Zdravković, „Le blog pédagogique comme outil d’enseignement/ apprentissage du FLE”. <i>Philologia Mediana</i> , no. XII; ISSN 1821–3332; COBISS-SR-ID 171242508. Faculté de philosophie, Niš, 2020, UDC : 371.3::811.133.1]:004.738.5 DOI: https://doi.org/10.46630/phm.12.2020.26 ; 413–427.	M51

Едукативни блог је у раду „Le blog pédagogique comme outil d’enseignement/ apprentissage du FLE” анализиран као посебно наставно средство, са свим својим предностима и недостацима, са главним циљем да се потврди или оповргне хипотеза да едукативни блог доноси нове тенденције у припреми часова француског језика као страног, да утиче на повећање мотивације код ученика и да доприноси настанку бољих друштвених веза између аутора блога – наставника и његове публике – ученика.

Ослањајући се на своје сопствено искуство копирања блога у настави, аутор долази до закључка да коришћење едукативног блога у настави може бити корисно и мотивишуће за ученике под условом да је блог добро организован и осмишљен, те да омогућава лакше усвајање језичких, прагматичких и интеркултурних компетенција уносећи одређене иновације у наставу. Ову тврдњу потврђују и резултати анкете спроведене међу студентима.

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА

НЕ

ДЕЛИМИЧНО

Стефан Здравковић, Јовановић Иван, „Семантичко поље људска стања и емоције у француским и српским фраземима са називима птица”. *Зборник радова Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу*, no. 14, 2020, 147–161. 811.133.1'373.7:811.163.41'373.7 81'373.7 COBISS.SR-ID 25336841.

2 У овом раду аутори су контрастивним приступом анализирали француске и српске фраземе с именима птица с циљем да се покажу све сличности и разлике на лингвокултуролошком и семантичком плану. Рад доприноси бољем сагледавању реконструкције језичке слике света у свести француских и српских говорника као и природи њиховог односа према концептима исказаним фраземима с називима птица који припадају семантичком пољу ЉУДСКА СТАЊА И ЕМОЦИЈЕ. Показујући богатство начина за концептуализацију ЉУДСКИХ СТАЊА И ЕМОЦИЈА, аутори су 47 фразема разврстали у петнаест семантичких потпоља у зависности од тога на који концепт фраземи упућују: ТУГА, СРЕЋА, НЕСРЕЋА, ИНДИФЕРЕНТНОСТ, ЉУБАВ, СЛОБОДА, ПОТИШТЕНОСТ, ЗБУЊЕНОСТ, СВАЂА, ГУБИТАК РАЗУМА, УПЛАШЕНОСТ, ПИЈАНСТВО, СТАЊЕ СМРТИ, МАТЕРИЈАЛНО СТАЊЕ ЧОВЕКА, БРАЧНО СТАЊЕ ЧОВЕКА.

Аутори у истраживању долазе до закључка да је већи број фразема који припадају семантичком пољу ЉУДСКА СТАЊА И ЕМОЦИЈЕ и који у свом саставу имају назив птица у француском језику, у односу на српски језик. Ово је једним делом условљено различитим историјским, културолошким и идеолошким развитком ове две језичке заједнице, као и чињеницом да су француски и српски два генетски несродна језика.

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА

НЕ

ДЕЛИМИЧНО

Јована Голубовић, Стефан Здравковић, „Француски фраземи с лексемом *roule* (кокошка) и њихови српски еквиваленти“ у *Студкон 2 – Наука и студенти*, тематски зборник радова, 2017, ур. Гордана Ђигић. Ниш: Филозофски факултет, 71–80. ISBN 978-86-7379-464-8

3 У раду се, методом контрастивне анализе, истражују француски фраземи с лексемом ROULE (КОКОШКА) и њихови српски еквиваленти с циљем да се покажу све сличности и разлике које се јављају на лексичко-семантичком плану. На основу теоријских постулата когнитивне лингвистике и појмовне метафоре сагледани су начини концептуализације конкретних и апстрактних домена помоћу изворног домена ROULE (КОКОШКА) у француском језику у поређењу са српским. Анализирани фраземи разврстани су у следеће групе: фраземи исте или сличне лексичко-семантичке структуре, фраземи различите лексичке, а исте семантичке структуре, и фраземи који немају свој еквивалент у српском језику. У оквиру наведених група фраземи су класификовани у следеће обрасце: ЉУДИ СУ ЖИВОТИЊЕ, СИТУАЦИЈЕ СУ ЖИВОТИЊЕ, СТВАРИ СУ ЖИВОТИЊЕ, ПРОБЛЕМИ/ПОТЕШКОЋЕ СУ ЖИВОТИЊЕ.

Најмањи је удео оних фразема у корпусу који немају свој еквивалент ни на лексичком ни на семантичком плану, а ово је резултат другачијег односа припадника ове две језичке заједнице према конституентима датих фразема и концептима на које они упућују. Када је реч о метафоричким обрасцима, велика већина фразема припада обрасцу ЉУДИ СУ ЖИВОТИЊЕ, а то се

објашњава чињеницом да је човек, будући одувек окружен животињама, себе често упоређивао и поистовећивао са одређеним животињама.

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА

НЕ

ДЕЛИМИЧНО

Стефан Здравковић, „Место игре у настави страног језика” у *StES – Студенти у сусрет науци, зборник радова*, 2017, Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, 696–707. ISBN 978-99976-662-9-1

4 У раду „Место игре у настави страног језика” аутор анализира предности и мане коришћења игре на часу страног језика. У првом делу рада описан је положај игре у настави страног језика данас, представљени су начини и могућности за њено правилно коришћење. Такође је анализиран и њен утицај на ученике страних језика. У другом делу рада приказани су и анализирани конкретни примери комуникативних игара на часу страног језика. Као корпус аутор је користио практичне примере из своје праксе. M33

Закључак рада јесте да је игра пуноправно сврсисходно средство у настави страних језика једино у случају када одговара дефинисаним циљевима програма и када се њена употреба добро осмисли. С друге стране, на игру не треба гледати као на дидактичко чудо, већ она треба да послужи за обогаћивање наставе, за успостављање пријатније атмосфере, и стварање аутентичног контекста за стицање језичких и ванјезичких компетенција ученика кроз заједничко решавање задатака.

Рад припада научној области докторске дисертације

ДА

НЕ

ДЕЛИМИЧНО

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 5 радова, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА КАНДИДАТА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ОДОБРАВАЊЕ ТЕМЕ

Кандидат испуњава услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета да поднесе захтев за одобравање теме докторске дисертације ДА НЕ

Кандидат Стефан Здравковић, мастер филолог (француски језик и књижевност), испуњава све законске услове за подношење захтева за одобравање теме докторске дисертације (члан 30. Закона о високом образовању, члан 152. Статута Универзитета у Нишу, члан 135–137. Статута Филозофског факултета, Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу од 4. 6. 2018. године, СНУ број 8/16-01-005/18-014 и Правилник о докторским студијама Филозофског факултет у Нишу бр. 209/1-3-01 од 19. 6. 2019. године). Кандидат је испунио све обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија филологије на Филозофском факултету у Нишу: освојио је 112 ЕСПБ-а, положио све испите са просечном оценом 10,00 и уписао пети семестар ДАС-а филологије. Приложио је биографске податке, списак објављених радова и саме радове: од 4 приложена рада, сви радови припадају ужој научној области докторске дисертације (Филолошке науке: Француски језик) међу којима два рада припадају научној дисциплини Лексикологија (Фразеологија и Паремиологија), а два рада научним дисциплинама Методика наставе француског језика. Приложио је име предложеног ментора и његову изјаву о прихватању менторства, детаљан предлог и образложење теме и истраживања које планира да спроведе у оквиру рада на докторској дисертацији.

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА МЕНТОРА

Име и презиме, звање	Иван Јовановић, ванредни професор
Ужа научна област за коју је изабран у звање	Филолошке науке, Француски језик
Датум избора	19. март 2019. године
Установа у којој је запослен	Филозофски факултет у Нишу
Е-пошта	ivan.jovanovic@filfak.ni.ac.rs

Најзначајнији радови ментора из научне области којој припада тема докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	Иван Јовановић, „Француске пословице с лексемом Dieu – Бог и њихови српски еквиваленти”, <i>Црквене студије</i> , Центар за црквене студије, Ниш, 2014, 11, стр. 643–651.	M24
2	Иван Јовановић, „О проблемима превођења религијске терминологије с француског на српски језик: пример <i>Теологије болести</i> Жан-Клод Ларшеа”, <i>Црквене студије</i> , Ниш, 2017, 14, стр. 639–660.	M24

- 3 Ivan Jovanović, „Le Patriache Paul de Serbie : un Saint de Notre Temps de Jean-Claude Larchet traduit par Nenad Stamenković: analyse traductologique”, *Црквене студије*, Центар за црквене студије, М24 Ниш, 2019, 16/2, 731–751.
- 4 Иван Јовановић, „Семантика зоонимске фразеологије библијског порекла у француском и српском језику”. *Црквене студије*, бр. 17, Центар за црквене студије, Ниш, 2020. ISSN 1820-2446; М24 COBISS.SR-ID 115723532, стр. 355–370. УДК 81'373.7 Главни уредник: Драгиша Бојовић
- 5 Ivan Jovanović, „De l'aspect sémantique des phrasèmes obscènes en français et en serbe”, *Les études françaises aujourd'hui : la francophonie dans tous les sens*, Faculté de Philosophie de Novi Sad, Novi Sad, 2017, 147–162.

Менторства у последње три године			
Р. бр.	Име и презиме докторанда, тема докторске дисертације, факултет/универзитет	Датум именов.	Датум одбране
1.	Наташа Игњатовић, <i>Улога и компетенције наставника у подучавању изговора у савременој настави француског као страног језика</i> , Филозофски факултет, Универзитет у Нишу	9.6.2020.	/

Ментор испуњава услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета **ДА** **НЕ**

Према условима дефинисаним у чл. 13 Правилника о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу од 4. 6. 2018. године (СНУ број 8/16-01-005/18-014), ментор докторске дисертације у пољу друштвено-хуманистичких наука – у претходних десет година мора да има остварена најмање 24 бода, и то: најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI или SSCIE, SCI или SCIE, ERIN, HEINONLINE, ESCOLIBRI и EconLit или у часопису категорије М24 и најмање 20 бодова за радове у категоријама: М11, М12, М13, М14, М21, М22, М23, М24, М31, М32, М33, М34 и М51. Радови категорије М31, М32, М33 и М34, доносе највише 20% потребних бодова. У последњих десет година проф. др Иван Јовановић објавио је 1 рад у категорији М23, 4 рада у категорија М24, 2 рада у категорији М33 и 8 радова у категорији М51. Сви објављени радови проф. др И. Јовановића припадају области филолошких наука и ужој научној области *Француски језик* (научне дисциплине: Лексикологија француског језика и Традуктологија), те се може констатовати да он испуњава све услове за ментора предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Према условима дефинисаним у чл. 13 Правилника о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу од 4. 6. 2018. године (СНУ број 8/16-01-005/18-014), предложени ментор именује се из реда наставника универзитета који, између осталих услова, мора да буде из исте уже научне области из које је тема докторске дисертације, те је наведени услов задовољен будући да предложена тема докторске дисертације припада области филолошких наука и ужој научној области *Француски језик* (научна дисциплина: Лексикологија).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ТЕМЕ

Предлог наслова докторске дисертације	теме Називи птица у француској и српској фразеологији и паремиологији
Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке
Научна област	Филолошке науке
Ужа научна област	Француски језик
Научна дисциплина	Фразеологија, Паремиологија

1. Предмет научног истраживања (до 800 речи)

Предмет овог истраживања чине француски и српски фраземи с називима птица, са једне стране, и француске и српске пословице с називима птица са друге стране, с циљем да се покажу све сличности и разлике на семантичком и лингвокултуролошком плану, односно, да се прикаже начин на који се реални свет одражава у фразеологији и паремиологији француског и српског језика. Неки од назива птица који се јављају у корпусу су: *aigle, alouette, autruche, bécasse, bécassine, béjaune, caille, canard, cane, chapon, chouette, cigogne, corbeau, corneille, coucou, coq, coquecigrue, cygne, dinde, dindon, épervier, étourneau, faucon, fauvette, francolin, geai, grive, grue, hibou, hirondelle, huppe, jars, linotte, manchot, mauviette, merle, merlette, moineau, oie, oiseau, oisillon, oison, orfraie, paon, perdrix, perroquet, pie, pigeon, pinson, poule, poulet, poussin, râle, rossignol, sansonnet, serin, tourterelle*; водени кос, врабац, врана, гавран, голуб, голубица, гуска, детлић, дивље паче, ждрал, живина, квочка, кобац, кокот, кокош(ка), кос, кукавица, лабуд, лапта, ној, орао, патка, тиле, тилење, тијевац, п(и)јетао, препелица, птица, птичица, пурак,

пук, сврака, сојка, соко(л), тетријуб, тиче, чавка, чавче, шева, штрк...

Александар Белић, посматрајући језик као најважнију карику између човековог унутрашњег света и спољашњег који га окружује, истицао је да је језик, заправо, слика спољњег света одражена у његовој свести, а конкретизована у звучним језичким знацима (Белић 1951: 14). За разлику од античких и средњовековних погледа, где се на свет гледа као на слику, с новим веком променио се положај човека и човек је постао „субјект”, а свет „објект”, који је човек сада могао да посматра и ствара представе о њему. Човек је, утемељивши се као субјект, постао мерило свих ствари. Управо је човекова чулна рецепција, према мишљењу когнитивиста, основ за настанак језичке слике света, која зависи од физичког и културногискуства (Barčot 2017: 58). Језичка слика света није пуки збир фотографија предмета, процеса, својстава и сл. јер не само да укључује одразе објеката, већ и сâм однос субјекта према тим објектима, а сама је позиција субјекта део реалности као и сâм објекат (Маслова 2001 према Barčot 2017: 58). Фразеологија и паремиологија представљају један од најважнијих извора за реконструкцију језичке слике света, а фраземи и пословице јесу повољна „спремишта” за најразличитије културне садржаје (Мршевић-Радовић 2008: V, VI).

Разноврсна је терминологија коју користе лингвисти како би означили основну јединицу у фразеологији. У српском језику то су *обрти, изрази, устаљени изрази, идиоми, идиоматски изрази, фразеолошки изрази, фразеолошке синтагме, фразеологизми, фраземи*, док се у француском језику користе термини *tours, trournures, expressions, locutions, locutions toutes faites, idiomes, expressions idiomatiques, expressions phraséologiques, phraséologismes, syntagmes phraséologiques, phrasèmes..* У овој докторској дисертацији биће употребљаван термин *фразем*. Велики број аутора је покушао да дефинише фраземе и да дâ основне критеријуме за њихово препознавање у језику. Француски лингвиста Пјер Гиро фразем дефинише као спој више речи које чине једну синтаксичку и лексичку јединицу. Фразем одликују три карактеристике: јединство форме и значења, одступање од граматичке или лексичке норме, као и својствене метафоричке вредности (Guiraud 1961: 5,6). Жорж Мунен је мишљења да је фразем скуп речи са јединственим значењем и изолованом синтаксичком структуром (Mounin 2004: 168). За Рајну Драгићевић основна јединица фразеологије јесте устаљена језичка јединица, која се састоји од најмање две речи и има јединствено значење (Драгићевић 2010: 24).

Пословица је сажет исказ који садржи и изражава, неки народни савет, неку истину, смисао или неку емпиријску констатацију која се користи у заједничкој употреби (Kleiber 1989: 8). Пословице проистичу из сажетог, колективног знања народа. Анскомбр је мишљења да све паремије (а међу њима и пословице) садрже елемент „х” који одговара општем субјекту или еквивалентном изразу који обухвата све припаднике једне језичке заједнице. Металингвистички израз који се том приликом користи јесте „како ми кажемо/како се каже” (Anscombe 2017: 13, 14). Овакав израз сугерише на то да не постоји одређени аутор пословице, већ је она део народног језичког богатства. Пословица означава поучну истину исказану са мало речи, или метафоричан израз практичне филозофије, или чувену мисао, стих или дистих који су постали пословични (Maloux 2006: 5). Драгана Мршевић-Радовић истиче да су пословице смисаоно организоване сложене синтаксичке јединице које се одликују релативно стабилном структуром и стабилним лексичким садржајем. Оне такође имају могућност интерпретације у денотативном смислу, а поседују често развијено секундарно, конотативно значење. На структурном плану, пословице репрезентују завршене, потпуне реченице (Мршевић-Радовић 1987: 23).

Будући да је животињски свет одувек био близак човеку и чини део његове ванјезичке стварности, он је имао утицаја и на развој његовог језика, а самим тим и на стварање многих фразема и пословица, које представљају богат језички материјал који је својствен свим језицима. Као последица тога у оквиру фразеологије и паремиологије развиле су се као засебне дисциплине зоонимска фразеологија и паремиологија.

Како би што боље сагледао семантику фразема и пословица с називима птица, аутор дефинише појмове *антропоморфизам* и *зооморфизам*. Антропоморфизам представља приписивање људских особина предметима, животињама, појавама или догађајима, док зооморфизам подразумева приписивање животињских особина људима (Barčot 2017: 72). Посматрајући животиње различите цивилизације су одређене симболе и особине приписивале њима, на основу њихове природне снаге и положаја у животињском свету. Разлог приписивања оваквих особина животињама јесте и лакше сагледавање ентитета и односа у свету који окружује човека. Иако је зооморфизам друга страна антропоморфизма, у великом броју случајева тешко је разликовати их. Зооморфизам се одликује не самопридавањем стварних особина животиња човеку, већ и придавањем замишљених својстава животиња човеку. Придавање особине *племенитости* и *храбрости* лаву и *лукавости* лисици представља антропоморфизам. Будући да се затим човек пореди са лавом или лисицом, следи да је реч о зооморфизму који се пресликава у антропоморфизму (Visković 2009: 55).

2. Усклађеност проблематике са коришћеном литературом (до 200 речи)

Тема предложене докторске дисертације усклађена је са релевантно одабраном полазном научном литературом која се бави проблематиком и питањима фразеологије и паремиологије. Кандидат користи адекватну инострану и домаћу стручну литературу из наведене области која му пружа могућност да успешно постави и мапира проблеме, обради и интерпретира добијене резултате. Изложена полазна литература кандидата С. Здравковића указује на неопходан научни квалитет будућег рада на докторској тези као и на његову способност за препознавањем научних токова у савременој филологији.

3. Циљеви научног истраживања (до 500 речи)

Први и основни циљ овог истраживања јесте утврђивање сличности и разлика на семантичком и лингвокултуролошком нивоу у француским и српским фраземима и пословицама с називима птица.

Други циљ састоји се у утврђивању чинилаца из друштвеног, културног и језичког наслеђа који су условили и мотивисали настанак фразема и пословица с именима птица. Лингвиста П. Гиро у оквиру друштвеног наслеђа издваја свакодневни живот људи, као и економски и друштвени живот. Када је реч окултурном наслеђу, четири су главна чиниоца за настанак фразема и пословица у француском језику: грчко и латинско наслеђе, Библија, књижевност и историја, док језичко наслеђе може бити лексичко и граматичко (Guiraud 1961: 13–49). Фраземи у српском језику по пореклу могу бити словенски, односно српски, или позајмљени из других језика међукултурном разменом. Изворе за настанак фразема у сваком језику чине друштвено наслеђе, културно и цивилизацијско наслеђе (а у оквиру њега и фолклор), Свето писмо код хришћанских народа (Мокиенко 1995: 143, Мршевић-Радовић 1987: 25–27). Када је реч о пореклу фразема из аутохтоног језика, односно руске, али и српске културе, руски лингвиста Алефиренко наводи пет основних извора: 1) разговорно-свакодневна ситуација; 2) пословица, изрека, крилатица; 3) професионално човеково окружење (жаргонска и професионална фразеологија); 4) књижевна дела; 5) историјски догађаји, традиција и обичаји народа (Алефиренко 2004: 265).

Многа веровања и многе традиције кроз историју довели су до тога да птице постану симболи одређених појава, ситуација или особина. Та симболика даље је условила настанак фразема и пословица с називима птица у француском и српском језику. Трећи циљ нашег истраживања јесте утврђивање утицаја симболике одређених врста птица у циљним културама на настанак фразема и пословица са називима птица у француском и српском језику.

4. Очекивани резултати, научна заснованост и допринос истраживања (до 200 речи)

Ово истраживање ће омогућити:

а) да се добије систематизован преглед сличности и разлика француских и српских фразема и пословица с називима птица на семантичком и лингвокултуролошком плану;

б) да се утврде друштвени, културни и језички чиниоци који су условили настанак поменутих фразема и пословица у оба језика,

в) да се одреди степен утицаја симболике одређених врста птица на настанак и семантичку обојеност фразема и пословица.

У краткорочном периоду један од значајних резултата овог истраживања јесте формирање јединственог корпуса француских и српских фразема и пословица са именима птица, који ће бити јавно доступан, те ће се моћи користити за даља лингвистичка истраживања. Такође, овај корпус може бити коришћен и као двојезични фразеолошки и паремиолошки речник. Дугорочно, истраживање ће допринети развоју контрастивне француске и српске фразеологије и паремиологије, као и лингвокултурологије.

5. Примењене научне методе (до 300 речи)

У овом истраживању С. Здравковић се послужио теоријским постулатима когнитивне лингвистике, а у оквиру ње теоријом концептуалне метафоре (Lakoff & Johnson 1980; Kövecses 2002; Klikovac 2004), и лингвокултурологије (Маслова 2001; Barčot 2017; Zykova 2019).

У оквиру когнитивне лингвистике најбитнији је појам концептуалне или појмовне метафоре, који се дефинише као разумевање једног појмовног домена кроз други појмовни домен, а да би се метафора остварила неопходно је да постоји сличност или корелација између та два појмовна домена (Lakoff & Johnson 1980: 5). Како Кликовац наводи, концептуална метафора „se odslkava u jeziku u raznim metaforičkim izrazima, zbog čega je proučavanje tih izraza jedan od najboljih načina [...] da se rekonstruiše odgovarajuća pojmovna metafora” (Klikovac

2004: 11).

Д. Кликовац механизам метафоре види у „пресликавању структуре једног појма (или појмовног домена) који је обично чулно сазнатљив и добро познат, на други домен. Домен који „позајмљује” своју структуру назива се *изворни*, а онај који се на основу њега разумева назива се *циљни*” (Klikovac 2004: 11–12). Изворни домен увек полази од конкретних појмова и слика који кроз појмовну метафору представљају апстрактне појмове, односно слике.

Лингвокултуролошки приступ проучавању фразема и пословица темељи се на постулату о „синергијској корелацији” и „интеракцији” културе и језика као два различита семиотичка система. Производ ове интеракције јесте фразеолошки подсистем природног језика у коме сваки фразем и пословица постаје знак „језика” културе, са улогом коју почиње имати у датој култури (Телија 1994 према Zyкова 2009: 74). Лингвокултурологија је директно супротстављена генеративној лингвистици Ноама Чомског. Док се генеративна лингвистика бави дубинским структурама у језику, те феноменима универзалне граматике, лингвокултурологија проучава утицаје различитих култура на светске језике. Руски лингвиста Телија наводи да је главни задатак ове дисциплине истраживање и описивање међусобне везе језика и културе, језика и етноса, као и језика и народног менталитета (Телија према Gryshchenko 2015: 2).

Када је реч о примењеним научним методама, у раду ће се користити *метода контрастивне анализе* и *дескриптивна метода*. *Контрастивна анализа* проистекла је делом из структуралне лингвистике, а делом из антрополошке и бихевиористичке лингвистике и њоме се, преко систематског упоредног описа и проучавања два или више језика, откривају експлицитне сличности и разлике у структури и употреби тих језика у теоријске, дескриптивне и практичне сврхе (Станковић 2009: 66). *Дескриптивна метода* има за циљ да систематски и чињенично опише и дефинише одређене специфичне особине фразема и пословица с именима птица који су предмет наше анализе.

Корпус за ово истраживање чине следећи фразеолошки и паремиолошки речници: *Dictionnaire des expressions et locutions* (Rey & Chantreau, 2007), *Dictionnaire des expressions et locutions traditionnelles* (Rat, 2009), *Les 1001 expressions préférées des Français* (Planelles, 2014), *Citations, Proverbes et Dictons* (Bardin, 2006), *Dictionnaire des proverbes et dictons de France* (Dournon, 2008), *Le Livre des proverbes français* (De Lincy, 1996), *Dictionnaire des proverbes, sentences et maximes* (Maloux, 2006), *Dictionnaire des proverbes et dictons* (Montreynaud, Pierron, Suzzoni, 2006), као и збирке фразема и пословица *Quand on parle du loup... – Les animaux dans les expressions de la langue française* (Vigerie, 2004) и *Au septième ciel – Dictionnaire commenté des expressions d'origine biblique* (Bologne, 2005), *Фразеолошки речник српског језика* (Оташевић, 2012), *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika* (Matešić, 1982), *Српско-француски речник идиома и изрека* (Милосављевић, 2008), *Српске народне пословице* (Стефановић Караџић, 1987), *Речник српскохрватског књижевног језика* (1990), *Речник српског језика* (2007), *Речник српскохрватског књижевног и народног језика* (1959–2014).

Предложена тема се прихвата неизмењена	ДА	НЕ
Коначан наслов теме докторске дисертације	Називи птица у француској и српској фразеологији и паремиологији: когнитивнолингвистички и лингвокултуролошки приступ	
	ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)	

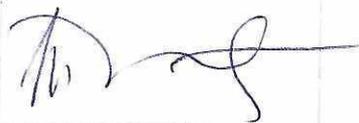
Предложена тема докторске дисертације мср Стефана Здравковића *Називи птица у француској и српској фразеологији и паремиологији: когнитивнолингвистички и лингвокултуролошки приступ* научно је фундирана, са јасно постављеном проблематиком, хипотезама и циљевима истраживања. Одликује се прецизно дефинисаним теоријско-методолошким оквирима, релевантно одабраном полазном научном литературом, детаљним описом емпиријских истраживања, адекватно одабраним корпусом. Реч је о оригиналном научном истраживању у области филолошких наука, прецизније, у домену лексикологије, које ће допринети развоју контрастивне анализе у оквиру фразеолошке и паремиолошке дисциплине, омогућити сагледавање свих сличности и разлика у сфери лингвокултурологије и језичке слике света француског и српског народа. На основу реченог, Комисија има задовољство да предложи Наставно-научном већу Филозофског факултета и Научно-стручном већу за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу да прихвате предлог извештаја и тиме

омогуће кандидату мср Стефану Здравковићу почетак израде своје докторске дисертације под менторством проф. др Ивана Јовановића.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Број одлуке НСВ о именовану Комисије 8/18-01-005/22-019

Датум именовања Комисије 6. 07. 2022.

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Татјана Ђурин, редовни професор Романистика (Научна област) Филозофски факултет Универзитет у Новом Саду (Установа у којој је запослен) председник	
2.	Иван Јовановић, ванредни професор Француски језик (Научна област) Филозофски факултет Универзитет у Нишу (Установа у којој је запослен) ментор-члан	
3.	Ивана Миљковић, доцент Француски језик (Научна област) Филозофски факултет Универзитет у Нишу (Установа у којој је запослен) члан	
4.	Александра Јанић, доцент Српски језик (Научна област) Филозофски факултет Универзитет у Нишу (Установа у којој је запослен) члан	

Датум и место:

12. јули 2022. године, Нови Сад, Ниш